Φως Ιλαρόν

Μηνιαία Έκδοση της Ενορίας Αγίου Γεωργίου Περιβολίων Ρεθύμνου. Έτος 6ο, φ. 72, Σεπτέμβριος 2018

Αναφορά τιμής και μνήμης στον π. Σταύρο Τζαγκαράκη (†5 Μαΐου 2018)

Χαιρετισμός και ευλογία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου κ. Ευγενίου

Ἐπαινοῦμε πατρικά τήν πρωτοβουλία τῆς Ἐνορίας Ἁγίου Γεωργίου Περιβολίων νά τιμήσει καί μέ τήν ἔκδοση αὐτή, παράλληλα μέ τίς ἄλλες ἐκδηλώσεις ἀγάπης πού πραγματοποίησε, τόν μακαριστό ἱερέα της καί κτίτορα τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων Πρωτοπρεσβύτερο Σταῦρο Τζαγκαράκη.

Ὁ π. Σταῦρος ἦταν ἕνας καλός κληρικός, πού ἐκδαπανήθηκε κυριολεκτικά στήν διακονία τῆς Ἐκκλησίας, στήν ἀγόγγυστη ἄρση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τῆς Ἱερωσύνης, στήν ἀγαπητική σχέση μέ τόν κάθε πονεμένο καί ἀναγκεμένο ἄνθρωπο, πού ζητοῦσε τή Χάρη τοῦ Θεοῦ καί τή βοήθειά Του στά προβλήματά του. Ἐκτιμήσαμε βαθύτατα τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο λειτούργησε τά χαρίσματα πού ἀφειδώλευτα τοῦ χάρισε ὁ Θεός καί ἀμέτρητες φορές, εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔχομε τονίσει, ὅπως κάνομε καί τώρα, ὅτι ἐκτιμήσαμε τό ἐκκλησιαστικό του ἦθος καί φρόνημα, πού τόν ἔκανε νά βάζει πάνω ἀπό ὅλους καί ὅλα τήν Ἐκκλησία.

Ὁ π. Σταῦρος δέν ὑπέκυψε ποτέ στόν πειρασμό τῆς ἀνθρωπαρέσκειας, πολύ δέ περισσότερο δέν καταλήφθηκε ἀπό αὐταρέσκεια. Διαρκής ἀγώνας του, νά ἀρέσει στόν Θεό μόνο ἡ προσφορά του στούς ἀνθρώπους. Ποτέ δέν λειτούργησε αὐτόνομα, δέν ὑπέπεσε στόν «γεροντισμό», δέν δημιούργησε «ὀπαδούς», ἀλλά μόνο συνέτεινε στήν αὔξηση τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδας καί τῆς ἀγάπης. Ποτέ δέν ἐκμεταλλεύτηκε τόν ἀνθρώπινο πόνο ἤ ἄλλες καταστάσεις, ποτέ δέν καλλιέργησε εὐπιστία ἤ θρησκοληψία, ποτέ δέν ἄφησε ἰδιοτελεῖς λογισμούς νά κυριεύσουν τό φρόνημά του, ποτέ δέν κίνησε τήν κεφαλή του κατά τῆς Ἐκκλησίας καί δέν ἐργάσθηκε ἐκτός ἤ παράπλευρα ἀπό αὐτήν. Γι' αὐτό καί προκαλοῦσε πάντοτε τόν βαθύτατο προσωπικό μας σεβασμό καί τήν ἀγάπη μας. Γιατί ὅ,τι ἔκανε ἦταν ἐκκλησιαστικό.

Ἡ μνήμη του στήν Ἐκκλησία εἶναι αἰωνία καί ὁ Τρισάγιος Θεός ἤδη τόν ἔχει κοντά Του. Παράλληλα, ὁ π. Σταῦρος παραμένει καί κοντά μας μέ ἕνα ἄλλο ἰδιαίτερο τρόπο πρεσβευτής μας στόν οὐρανό, σταυρώνοντάς μας ἀπό ψηλά γιά νά συνεχίζομε τό δρόμο τοῦ χρέους, τό δρόμο τοῦ προσωπικοῦ μας ἁγιασμοῦ, τό δρόμο τοῦ δικοῦ μας Γολγοθᾶ, σηκώνοντας καθένας τό δικό του Σταυρό, τό Σταυρό πού τοῦ ἔχει ἐμπιστευθεῖ ὁ καλός Θεός.

Μέ τήν εὐχή τοῦ μακαριστοῦ Γέροντα, εὐχόμαστε σέ ὅλους τούς ἀναγνῶστες αὐτοῦ τοῦ ἀφιερωματικοῦ τεύχους, πού ἀπό εὐγνωμοσύνη ἐκδίδει ἡ Ἐνορία πού ἀγάπησε, καλή συνέχεια στόν πνευματικό μας ἀγώνα. Καλό παράδεισο σέ ἐκεῖνον καί σέ ἐμᾶς, ὅταν ἔλθει ἡ ὥρα τοῦ Θεοῦ.

† Ὁ Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου Εὐγένιος

Παπά Σταύρος Τζαγκαράκης, ο πολυσέβαστος Ιερέας του Ρεθύμνου

Πρωτοπρεσβύτερος πατήρ Παντελεήμων Σακελλαρίδης
Εφημέριος Αγίου Παντελεήμονος Άδελε Ρεθύμνης

«Οἱ τὸν ὁδὸν τὴν στενὴν βαδίσαντες τεθλιμμένην πάντες οἱ ἐν βίῳ·οἱ τὸν Σταυρὸν ὡς ζυγὸν ἀράμενοι καὶ Ἐμοὶ ἀκολουθήσαντες ἐν πίστει· δεῦτε ἀπολαύετε, ἃ ἡτοίμασα ὑμῖν βραβεῖα καὶ στέφη τὰ οὐράνια».

Ενώ περιμέναμε συγγενείς και φίλοι το αναμενόμενο τέλος, λόγω ασθενειών αλλά και λόγω ηλικίας, στο άκουσμα ότι εκοιμήθη ο παπά Σταύρος τα γόνατα λυγίζουν και τα μάτια βουρκώνουν.

Γνώρισα τον γέροντα από την παιδική μου ηλικία, αφού βοηθούσα ως «παπαδάκι» στην ενορία των Περιβολίων. Οι μνήμες και τα βιώματα πολλά. Τι να πρωτοθυμηθώ; Τον Άγιο Γεώργιο, που πριν οικοδομηθούν οι Άγιοι Ανάργυροι ήτανε ο καθεδρικός ναός των Περιβολίων; Εκεί λειτουργούσαμε κάθε Κυριακή, αλλά και σχεδόν όλη την Μεγάλη Εβδομάδα. Τον Άγιο Νικόλαο, όπου ψέλναμε τους Χαιρετισμούς, τα Μεγάλα Απόδειπνα, αλλά και την Ανάσταση, που γινότανε σε ειδική εξέδρα στο μέσο της αυλής με το φόβο από τα δυναμιτάκια και τα πυροτεχνήματα; Την Παναγία στα Καστελλάκια, όπου «δεκαπενταρίζαμε» με την κυρά Γραμματική (άλλη μια αγιασμένη μορφή των Περιβολίων, που με τον βίο και το παραδείγματά της μας δίδαξε πολλά), να ψέλνουμε τις παρακλήσεις της Παναγίας;

Θυμάμαι σε όλες τις ακολουθίες το ιερό γεμάτο από παιδιά, να συναγωνίζονται τις λαμπάδες και τα εξαπτέρυγα… Ο παπά Σταύρος σε όλους έδειχνε πολλή αγάπη, στα παιδιά του ιερού, στους επιτρόπους, στους ψάλτες, στους νεωκόρους και γενικά σε όλους που ζητούσαν την συμβουλή και την ευλογία του.

Να θυμηθώ τα εκατοντάδες μυστήρια που τελούσε, θείες λειτουργίες, βαπτίσεις, γάμους, ευχέλαια και πολλές άλλες ακολουθίες, με ιδιαίτερη σοβαρότητα και φόβο Θεού; Το αγαπημένο του προσκύνημα στα Ρούστικα, όπου υπήρχε ο τάφος της μητέρας του και ένας τρίκλιτος ναός που είχε ανεγείρει η ίδια και ολοκλήρωσε τις εργασίες ο παπά Σταύρος; Εκεί λοιπόν στα πανηγύρια συνέρρεε πλήθος κόσμου, να πάρουν την ευλογία του Σταυρού.

Πολλές ακόμη αναμνήσεις, όπως τα κατηχητικά σχολεία, όπου μας έκανε μάθημα η πρεσβυτέρα Μαρία Τζαγκαράκη (η οποία στάθηκε αρωγός και στήριγμα μέχρι τέλους στο δύσκολο έργο του συζύγου της), μαζί με φοιτητές και φοιτήτριες του Πανεπιστημίου, αφού αρχικά η έδρα του ήτανε στα Περβόλια, πριν μεταφερθεί στου Γάλλου. Πολλοί φοιτητές έβρισκαν καταφύγιο και πνευματική καθοδήγηση από τον παπά Σταύρο.

Τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του ’90 άρχισαν σιγά σιγά να τελούνται λειτουργίες και μυστήρια στον περικαλλή ναό των Αγίων Αναργύρων και, όπως γίνεται πάντα σε τέτοιες περιπτώσεις, οι Περβολιανοί έφεραν αντιρρήσεις, γιατί θα έπρεπε να αφήσουν τον μέχρι τότε καθεδρικό ναό των Περιβολίων, τον Άγιο Γεώργιο. Βλέποντας όμως τον επιβλητικό και μεγαλοπρεπή ναό, οι αντιδράσεις έγιναν επευφημίες προς το πρόσωπο του παπά Σταύρου και οι δωρεές αυξήθηκαν για την αποπεράτωσή του. Αυτός λοιπόν πρωτοστάτησε και ανέγειρε αυτό το μεγαλοπρεπή ναό και το όνομά του φαίνεται πολύ διακριτικά μόνο στην εικόνα της Πλατυτέρας, μέσα στο ιερό. Και εκεί μάλλον θα τον πιέσανε για να γραφτεί, αφού σε ό,τι έργο έκανε δεν ήθελε να βάζει το όνομά του – και αυτό αποτελεί άλλο ένα μάθημα διακρίσεως για εμάς τους ιερείς, αλλά και τους πιστούς, που, όταν κάνουμε μια δωρεά στην εκκλησία, το πρώτο που ζητούμε είναι να μπει με μεγάλα γράμματα το όνομά μας.

Οι αναμνήσεις από τα παιδικά χρόνια πολλές κοντά στο γέροντα, αλλά η μεγάλη προσφορά του παπά Σταύρου προς τον πλησίον έγινε διά μέσου του Τιμίου Σταυρού. Κατείχε λοιπόν μια μεγάλη ευλογία, οικογενειακή κληρονομιά από την πλευρά της μητέρας του Στυλιανής, μιας αγίας γερόντισσας που είχε πάρει τον Τίμιο Σταυρό από μία θεία της και επιτελούσε πολλά θαύματα. Όταν εκείνη κοιμήθηκε ως μοναχή Φιλοθέη, έδωσε στον γιο της και ιερέα πατέρα Σταύρο τον Τίμιο Σταυρό, να συνεχίσει το έργο της. Για το έργο της μητέρας του παπά Σταύρου έχουν γραφτεί πολλά, έχει εκδοθεί και ένα μικρό βιβλίο από τις εκδόσεις «Ορθόδοξος Κυψέλη» για τη ζωή της και τα θαύματα του Τιμίου Σταυρού. Κοιμήθηκε το 1975 και πολλοί που την γνώρισαν την θεωρούν αγία.

Ο Τίμιος Σταυρός που είχε ο γέροντας είχε την ιδιότητα να κολλάει στο σημείο όπου έπασχε κάθε ασθενής και, μετά από μερικά «σταυρώματα» (σταύρωμα εννοούμε την τοποθέτηση του Τιμίου Σταυρού στο πρόσωπο ή σε οποιοδήποτε σημείο του σώματος που πάσχει από ασθένεια), ο ασθενής να θεραπεύεται, σύμφωνα πάντα με την πίστη που έδειχνε προς τον Θεό. Πολλές φορές είχα δει να κολλάει ο Σταυρός στον πιστό και να μην πέφτει χωρίς να στηρίζεται από κάποιον· αυτό ήταν σημάδι ότι ο άνθρωπος σε εκείνο το σημείο έπασχε.

Το άλλο θαυμαστό γεγονός ήταν ότι, μόλις κολλούσε στον ασθενή ο Σταυρός, ο παπά Σταύρος, με την χάρη του Θεού που ενεργούσε διά του Σταυρού, γνώριζε την ασθένεια που

είχε ο πιστός – με απλά λόγια μόλις κάποιος «σταυρωνόταν» στον παπά Σταύρο σαν να τον περνούσε από αξονικό τομογράφο και του έλεγε τι είχε και τι να προσέξει. Αυτό το μαρτυρούν οι ίδιοι οι πιστοί που, όταν έκαναν ιατρικές εξετάσεις, διαπίστωναν ότι έπασχαν από αυτό ακριβώς που τους είχε πει και ο παπά Σταύρος.

Στο Άγιο Όρος ο παπά Σταύρος διατηρούσε καλές σχέσεις με την Ιερά Μονή Φιλοθέου, οι πατέρες της μονής τον αγαπούσαν πολύ και υποδέχονταν τον Τίμιο Σταυρό με ιδιαίτερες τιμές. Σε κάποιο προσκύνημά του στην Μονή Φιλοθέου, ο άγιος γέροντας Εφραίμ ο Κατουνακιώτης (ονομάζεται έτσι γιατί ζούσε ως ασκητής στα Κατουνάκια, μια δύσβατη περιοχή του Αγίου Όρους), αφού προσευχήθηκε σε ερημικό μέρος με νηστεία και αγρυπνία, απεκάλυψε στον παπά Σταύρο ότι το ξύλο που είχε στα χέρια του είναι θησαυρός και του είπε να το φυλάει όσο ζει, να σταυρώνει τους πιστούς, και ο λόγος που θαυματουργεί κατ' αυτόν τον τρόπο είναι ότι πάνω στο τεμάχιο του Τιμίου Ξύλου είχε χυθεί το Πανάγιο Αίμα του Ιησού Χριστού. Από τότε, όταν επισκεπτόταν ο παπά Σταύρος τα μοναστήρια του Αγίου Όρους και ιδιαιτέρως την Μονή Φιλοθέου, τον υποδέχονταν με τιμές και οι μοναχοί κατέφθαναν από σκήτες, σπηλιές και καλύβια να προσκυνήσουν τον Τίμιο Σταυρό.

Κάποτε μια μεγάλη Αθηναϊκή εφημερίδα έκανε αφιέρωμα στον παπά Σταύρο για την προσφορά και το έργο του, με τίτλο «Η κολυμβήθρα του Σιλωάμ στο Ρέθυμνο». Την επόμενη μέρα δεν προλαβαίναμε τα τηλέφωνα από πιστούς, από όλη την Ελλάδα, οι οποίοι ήθελαν να μάθουν την διεύθυνση και τα στοιχεία για να έρθουν στο Ρέθυμνο, να γνωρίσουν το παπά Σταύρο και να πάρουν την ευλογία του Τιμίου Σταυρού.

Τον καλούσαν σε όλα τα μέρη του κόσμου, Αμερική, Καναδά, Αυστραλία, Δυτική Ευρώπη, Ρωσία, να δωρίζει πάντοτε αφιλοκερδώς την ευλογία του Σταυρού. Δεν σχολιάζω καθόλου το γεγονός ότι ο γέροντας δεν έπαιρνε ποτέ χρήματα για να σταυρώσει κάποιον, αυτό το μαρτυρούν οι χιλιάδες των πιστών που έχει σταυρώσει, άλλωστε ο ίδιος είχε πει: «Όταν μάθετε ή δείτε τον παπά Σταύρο να παίρνει λεφτά, να ξέρετε ότι θα φύγει η χάρη του Τιμίου Σταυρού». Ιδιαιτέρως στο εξωτερικό, πολλές φορές συνέβη ώρες συνεχόμενες όρθιος να σταυρώνει και να εξομολογεί τον κόσμο και να προσφέρει στους χιλιάδες πιστούς την χάρη του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού.

Είχε σταυρώσει από Πατριάρχες και Αρχιεπισκόπους, μέχρι Προέδρους και Πρωθυπουργούς, και κανείς δεν ήξερε τίποτα. Στο σπίτι του, σε εκείνο το δωματιάκι που είχε φτιάξει ειδικά για τον Σταυρό, τι κόσμος είχε περάσει, τι ανθρώπινος πόνος, χιλιάδες ψυχές είχαν κλάψει στο πετραχήλι του!... Διακριτικός, γνώριζε πολλά και δεν έλεγε τίποτα. Από εκείνο το δωματιάκι μόνο ο Πούτιν (ο Πρόεδρος της Ρωσίας) δεν είχε περάσει να σταυρωθεί, αλλά και να πέρναγε κανείς δεν θα το ήξερε.

Μόλις τον έπαιρναν τηλέφωνο και του έλεγαν ότι έγινε σε κάποιον ασθενή το θαύμα από την χάρη του Τιμίου Σταυρού, έλεγε «δόξα σοι ο Θεός» και έκανε τον Σταυρό του. Πάντα γελαστός, να δίνει κουράγιο και θάρρος στους πιστούς.

Θυμάμαι ότι έκανε και εξορκισμούς και δεχόταν μεγάλο πόλεμο από τον πονηρό. Μου έλεγε πόσα εμπόδια του έβαζε ο πειρασμός όταν έκανε εξορκισμούς, ακόμα και όταν πήγαινε στο Άγιο Όρος χαλούσαν τα αμάξια, έχαναν το δρόμο οι οδηγοί από Θεσσαλονίκη για Ουρανούπολη, ενώ οδηγούσαν πολλά χρόνια αυτή την διαδρομή, μέχρι και η μηχανή στο καραβάκι που θα τον περνούσε στο Άγιο Όρος κάποιες χαλούσε, όμως με υπομονή και προσευχή όλα διορθώνονταν.

Στις μέρες μας σπάνια οι ιερείς κάνουμε εξορκισμούς ή γιατί η εκκοσμίκευση δεν μας αφήνει και τους στέλνουμε στους ψυχίατρους ή γιατί… μάλλον τελειώσανε οι δαιμονισμένοι. Αξίζει να αναφέρω ότι και στο αεροδρόμιο πολλές φορές όταν περνούσε τον ανιχνευτή μετάλλων δεν χτυπούσε το μηχάνημα, ενώ το κουτάκι όπου ήταν ο Σταυρός ήταν όλο μεταλλικό.

Κάποτε ένας καθηγητής στην Ιερατική Σχολή μας είχε πει ότι η προσφορά του Ιερέα θα φανεί και από τους διαδόχους που θα αφήσει να διακονούν το θυσιαστήριο της Εκκλησίας. Και ο παπά Σταύρος υπήρξε έμπνευση και για την αναξιότητά μου αλλά και για άλλους νέους, που μαθητεύσαμε διπλά του και ακολουθήσαμε αυτό το δύσκολο έργο της ιεροσύνης.

Δεν είχε πτυχία Θεολογίας, αλλά μας δίδαξε και ηθική και δογματική και ποιμαντική με

τον τρόπο που λειτουργούσε και αγαπούσε το ποίμνιό του. Σχεδόν σε κάθε λειτουργία και οι ψάλτες και οι επίτροποι έμπαιναν στο ιερό, τον αγκάλιαζαν εγκάρδια και ασπάζονταν το χέρι του και αυτός σαν φιλόστοργος πατέρας τους αγκάλιαζε με πολλή χαρά χαμογελώντας. Μου έκανε εντύπωση ότι αυτό γινόταν πολλοί συχνά και με τους επιτρόπους και τους ψάλτες του ναού, αλλά και σχεδόν με όλους τους ενορίτες.

Στο τέλος κάθε λειτουργίας, ιδιαίτερα τις Κυριακές, τον περίμεναν πιστοί που κατέφθαναν από κάθε γωνιά της Ελλάδας, για να τους σταυρώσει με τον Σταυρό και να απαλύνει λίγο τον πόνο τους, σωματικό και ψυχικό. Ο παπά Σταύρος πάντοτε με αγάπη σαν να τους περίμενε, να τους δώσει την ευλογία του Σταυρού, είχε δοθεί ολοκληρωτικά σε αυτό που έκανε.

Όπως είπε και ο Ποιμενάρχης μας κ.κ. Ευγένιος στο επικήδειο, ο παπά Σταύρος είχε πεθάνει τρεις φορές: την πρώτη σε ηλικία τριών χρονών, που έπεσε από την ταράτσα και αναστήθηκε με την χάρη του Τιμίου Σταυρού, την δεύτερη ότι είχε «πεθάνει πριν πεθάνει», δηλαδή είχαν πεθάνει τα πάθη και οι αδυναμίες του και ζούσε για να προσφέρει στον πλησίον διά μέσου του Σταυρού, και την τρίτη που αναπαύθηκε εν ειρήνη το Σάββατο 5 Μαΐου 2018 (ανήμερα της αγίας μεγαλομάρτυρος Ειρήνης).

Αυτός ήταν ο παπά Σταύρος: απλός, διακριτικός, ταπεινός, υπομονετικός, γελαστός και πάντα με ένα λόγο προσφοράς και αγάπης για τον συνάθρωπο. Ποτέ δεν τον άκουσα να κατηγορεί άλλους ανθρώπους, ποτέ δεν κατηγορούσε Ιερείς ή Αρχιερείς· ενώ ήξερε πάρα πολλά, δεν έλεγε τίποτα. Ακόμα και τα τελευταία χρόνια, που υπέφερε από ασθένειες, δεν γόγγυσε και οι γιατροί θαύμαζαν την υπομονή του και την πίστη του στον Χριστό.

Ίσως πολλοί Ρεθυμνιώτες και Περβολιανοί να μην κατάλαβαν τον «θησαυρό» που είχαν δίπλα τους, και προσπαθούσαν ή ακόμα προσπαθούν να καταλάβουν με την λογική γιατί κολλούσε στους ασθενείς ο Σταυρός του παπά Σταύρου, όπως λέει και ο ποιητής: «Θεριά οι ανθρώποι, δεν μπορούν το φως να το σηκώσουν» (Κώστας Βάρναλης, *Οι πόνοι της Παναγιάς*). Αλλά η χάρη του Τριαδικού Θεού πάντα λειτουργεί αθόρυβα και διακριτικά στο πέρασμα της ζωής μας από τον μάταιο τούτο κόσμο και μας εμφανίζεται μέσα από τις ασθένειες και τις δοκιμασίες. Όσοι είναι ταπεινοί θα γίνουν δέκτες της χάριτος, όσοι είναι εγωιστές και υπερήφανοι δυστυχώς δεν θα δουν την χάρη του Θεού ούτε σε αυτήν την ζωή ούτε στην επόμενη.

Κλείνοντας θα ήθελα να πω ένα μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ στον παπά Σταύρο γιατί, αν ακολούθησα την στενή οδό της ιεροσύνης, το οφείλω σε αυτόν, υπήρξε για μένα πρότυπο Ιερέα, υπήρξε δάσκαλος, παιδαγωγός, αδελφός, φίλος και πνευματικός πατέρας. Σε ασπάζομαι ταπεινά λέγοντάς: σε ευχαριστώ γι' αυτό που ήσουνα, γι' αυτό που έκανες και γι' αυτό που θα συνεχίσεις να κάνεις στους Ουρανούς. Καλό Παράδεισο και καλή αντάμωση!

Λίγα λόγια αγάπης για τον π. Σταύρο Τζαγκαράκη από τον π. Ηλία Βολονάκη, Ηράκλειο

Ο π. Σταύρος είναι γόνος ευσεβών γονέων. Χειροτονήθηκε ιερέας από τον μακαριστό Επίσκοπο Ρεθύμνης Αθανάσιο. Ως ιερέας υπήρξε άνθρωπος του Θεού με εκκλησιαστική συνείδηση και λειτουργικό ήθος. Ως άνθρωπος υπήρξε απλός και προσιτός προς όλους. Δεκτικός στην κοινωνία, πρόθυμος να προσφέρει την αγάπη του και τις καλές και ευεργετικές υπηρεσίες του προς όλους. Διεκόνησε την Εκκλησία στην επαρχία και στην πόλη του Ρεθύμνου και με εργατικότητα ανήγειρε τον Ιερό Ναό των Αγίων Αναργύρων. Με εντολή του Επισκόπου του, Σεβασμιωτάτου Τίτου, πρωτοστάτησε και οργάνωσε το Γηροκομείο στα Περιβόλια.

Οικογενειάρχης υποδειγματικός. Με την εκλεκτή πρεσβυτέρα του Μαρίκα δημιούργησαν μία κατ' οίκον Εκκλησία. Μια χαριτωμένη οικογένεια. Πάντα καμάρωνε τα αγαπημένα του παιδιά, τα εγγόνια, τα δισέγγονα και τ' ανήψια του.

Διατηρούσε υψηλό αίσθημα ευθύνης. Συνέχισε με ανιδιοτέλεια το χάρισμα της μητέρας του, γνωστής σε όλους ως Γερόντισσας, της Φιλοθέης μοναχής. Ολοκλήρωσε το έργο της. Ανέδειξε το προσκύνημα της θείας Μεταμορφώσεως Ρουστίκων. Αγάπησε και στήριξε πνευματικά τον κάθε άνθρωπο που ζητούσε την ευλογία και τη χάρη του Τιμίου Σταυρού. Διήλθε Ανατολή και Δύση ως άλλος Απόστολος για να μεταδώσει έμπρακτα τη χάρη, την αγάπη και το έλεος του Θεού σε ανθρώπους που ζητούσαν τη βοήθεια του Τιμίου Σταυρού. Πάντοτε με τις ευχές και ευλογίες των εκασταχού Επισκόπων της Εκκλησίας, με ταπείνωση και απλότητα.